

entre cap y coll lo nom de separatistes, nosaltres hem respost: Menti! Nosaltres no som separatistes; á Catalunya no hi han separatistes; però n' hi hauré si vosaltres continué desatenent los nostres avisos y perseguint com à criminals las nostres doctrinas.

Y vetaquí que la profecía s' ve realisant, lo separatisme es ja abont no era, es á Catalunya; hi es pot-ser encara sense los arrelments de lo refl-xionat, de lo comprés y volgut ab conciencia; pero hi es, y, si hi fa estada, les arrels ja vindrán, y á veure qui l' arrençarà.

Nosaltres, á pesar de les grans ventages que en la espera hem perdudes, creyém que encara las doctrinas catalanistes podrián contenir la invasió.

Si devant de les crudes experiències que ara s' han anal fent, y devant los temors llegitims que a la vista del pervenir s' apoderen dels esperits que hi veuen clair, se recorregués llealment al programa catalanista, Catalunya podrà assajar ab llibertat la resolució del grossos y trascendentals problemes que la situació en que 'ns deixarà la guerra ab los Estats Units ve á plantejar, y confiéim qu', ab més ó menys penas y treballs, lo seu sentit pràctic arribaria á resoldre's. Altrament, Catalunya que no vol morir, forzosamente haurà de dirigir sos esguarts y sos esperançados envers altres horitzons.

Toros á Tarragona

CORRIDA PATRIÓTICA

No hi vam anar; pero no hi vam anar ab excusa fundada y sino diriguincho vostés mateixos.

Los organisadors de la festa, ho feren tant malament com varen saber, esgatignant tota propaganda, potser perquè s' creyan que destinantse 'ls diners recaudats á comprar barcos, canons y pólvora y tot quan fassí falta per seguir la guerra ab los Estats Units, se recomenava per si sola.

No si varen ficsar que aquí som catalans, ni ho van tenir present, potser, que l' nostre caràcter aixut es poch amich de lo que se'n diu espectacle nacional y que si han de donar diners per la guerra, pràctichs com som, preferírem entregarlos sense que se'n hagi de malversar cap per jornals, bestias y per sous de toreros.

«Lo periódich *La Publicidad* de Barcelona, per conducte de son corresponsal en aquesta senyori Redón, entregà abir en lo Gobern civil l' import de las dos barreres que li envia lo gobernador, com president de la junta de socorros pera la suscripció nacional. Aprenguin los patrioters de... *Pacotilla*.»

Això nos va fer entendre que potser no 'ns hi vian á la plassa de toros per quan lo Sr. Gobernador civil, que havia tingut prou delicadesa pera enviar doce entradas á un periódich de fora, als periódichs d' aquesta província ni tant sols nos va comunicar que s' corressin toros, lo que fa tota empresa.

De segur que no podia aprofitar millor ocasió pera demostrar l' agrahiment per las atencions que li hem tingut los diaris de la província e lo referent á Jorge, indicat ja anteriorment per *Las Circunstancias*, y per la defensa que li feu un company nostre lo *Diario del Comercio*.

Y aclarém que això no va pel Gobernador que va pendre possessió diumenge.

La Publicidad, pensarà, te quartets y pagará, y 'ls d' aquí van una mica mes fluchs...

Pero á Deu gracies los quartets de la entrada encaixa sabém á qui 'ls podém enmatllevar, quan no 'ls portém á la butxaca y així no 'ns va ser difícil lo poguer passar una tarda mes ben divertida á Salou de lo que podrian haverla passat á Tarragona.

Y aném als bons.

A l' hora de començar la corrida, á la plessa hi havia escassament uns 3.000 espectadors que durant lo transcurso de la mateixa s' augmentaren á uns 3.500 aproximadament, lo qual dona idea del fracàs que resultà, apesar de la pressió que s' feu als Ajuntaments de las principals poblacions de la província pera que prenguessin localitat y s' interessessin per lo seu lluminament.

De senyoras y senyoretas portant la clàssica mantellina blanca que en llenguatge apropiat ne diríam *barbianas* escassejaren de una manera tal que en passant de quatre ni per miracle se'n veyá cap.

Presumien los seus pits de camisa blanca enllustrada en varius pelcos algunos individuos dels Ajuntaments d' aquesta ciutat, Tortosa, Amposta, Valls etc. y en la de la Presidència, al costat del nou Gobernador civil, l' Alcalde de Tarragona.

Se comensà la lidia sense cap incident, descomptant lo que l' Agutzil de plessa no tingué trassa en agafar les claus, lo quel dorà llorch el esvalot de reglament y s' toreja'l primer bou al igual que 'ls de més à satisfacció dels que hi entenen, puig que l' besitar de la Marquesa de Sallito acreditá la ganaderia exceptant picas y 'l drap y mostrantse voluntariosos pera l' última sort.

Un picador se desmayà á efecte d' una coguda.

Mientre brindà un toro al Sr. Peris Mencheta y aquest li regalà una agulla d' or de corbeta y l' Algabeño'n brindà un á una real jembra qui s' trobava en un pelco, costant á aquesta la finura un porta-monedas de plata que regalà al matador.

Los bons, no sabém si perque tenien algun parentiu ab lo còlega local *Crónica Reusense* ó pera fer quedar malament al *Diario de Reus*, feren la seva aparició al redondel sense las «monyas», que de *sotto voce* s' deya que eran regalades per nostre rumbós Ajuntament, cosa que si fos aixís, nos sembla que n' havia de protestar perque podia significar lo que per avuy nos callém.

Y es tant més ridícul, lo que avans de la sortida de cada toro se passejés la que havia de lluir l' animal clavada á la punta d' una pica sostinguda per un picador assentat ab positura marcial sobre l' espinada d' una arengada.

Y á fé que n' hi havia ab los colors *gualdo rojo*!

Qui 'ls feya enredar á nostres regidors en això de la tauromaquia!

Esperém veure 'ls gastos é ingressos de la corrida y quan los sapiguèm farém l' article de las impresiones que reberem no presenciantla, que ja saben que no hi varem anar, sino escoltant á la persona que 'ns facilità aquests datos y en la que hi tenim tota confiança.

CRÓNICA

OBSEERVACIÓNS METEOROLÒGICAS del dia 11 de Juliol de 1898

OBSERVACIÓ	FAVORITADAS PER D. RAMON GISPERT					
	aneroides	mitat	en 24 h.	evap.	del cel	particular
9 m.	756	77	0'6	54	Bas	
3 t.	756	74				
HORAS d' observació	TEMPERATURAS		VENTS	NUVOLS		
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m.	Sol. 43	47	27	S.	03	
3 t.	Sombra 33	31	21	Cubul	05	

En lo tren arribarà avuy á tres cuarts de set de la tarde de Sant Pere de Premià lo cadàver del quí en vida fou D. Ponç Pons y Gatuellas, que desde alguns anys vivia en dit poble, essent conduït desde la gestació dels Directes al cementiri.

L' enterro promet ser lluït donades las simpatías que la distingida familia del senyori Pons compia en aquesta ciutat, a qui enviém nosaltres la expressió de nostre condol, per la pèrdua que acaba d' experimentar.

Aprofitant la concessió feta pel Gobern de Madrid pera que s' explotí en aquesta ciutat una red telefònica urbana, nostre bon y estimat amich y company de causa D. Anton Serra y Pamies ha posat una instalació en la seva acreditada farmacia, pera aixis donar més facilitats á la seva numerosa clientela que l' afavoreix ab sos encàrrecs.

Plausible es l' acord de nostre amich Sr. Serra, perque ab ell afavoreix el públich.

Plé de gom á gom se vegé la sala d' espectacles de la societat *Juventud Reusense* lo diumenge á la nit, ab motiu de donar son benefici la aplaudida actriu senyoreta Periu.

L' obra representada, «Lo mas perdut», ho fou ab carinyo, distingintse notablement en sa interpretació la beneficiada, qui recullí molts aplausos.

La Sra. Periu fou obsequiada per part d' algun de sos admiradors ab varius regalos y ab un de la secció d' aficionats.

Estranyém que s' permeti en lo poblat de Salou que alguns bolíxers hi tinguin parades las seves telas per si hi agafan algun tonto.

Se calcula que diumenge anaren á Salou la meytat de las personas de les que hi concorren los anteriors anys en lo dia de Sant Cristòfol encare que caygués en dia laborable.

Los toros y la crissis que atravessa la població son la causa d' aquesta diferència.

Ahir sortí pera Madrid, ahont deu incorporarse á la guardià de la capital, nostre estimat amich y colaborador en Joseph Carbonell y Alsina. Nostre amich feya poch temps que havia tornat de Cuba malalt, portant ja sis anys de servei. A ell y á sa família fem present lo sentiment que experimentem per la desgraciada sort que li toca durant los més bells anys de la joventut, y fem vota pera que en breu puga tornar sà y bò el costat de sa família liure ja de sos compromisos ab aqueixa patria tan exigenta ab alguns, com benèvol y productiva per altres.

La Junta directiva de «Lo Rat Penat» de Valencia, ha acordat allargar lo temps d' admisió de composicions destinades als Jocs Florals, fins lo dia 15 del present mes.

Ho avisém als poetas y escriptors de nostra ciutat que encare 'ls queda temps pera enviar composicions á aquell certamen.

Segons notícies, aquest any los ganaders espanyols vendràns las llançades bastes pera França á millors preus que mai.

Se diu que 'ls acaparadors francesos, aprofitant l' alt descompte dels franchs, se troben resolts á fer gran provisió de llançades d' Espanya, pera portarlas més vantatges que las importades de Sud Amèrica y Australia.

Los ossos dels Pirineus, que durant l' hivern solen retirarse els punts més inaccessibles de las montanyas fronterisses del Alt Aragó y Catalunya, y 'ls departaments francesos dels Alts Pirineus y Ariège, han comensat á donar senyals de vida en la ratlla internacional dels Baixos Pirineus, per esser ara la època en que 'ls pastors, desde Canfranc al Bastan, solen pujar á les mesetas ab sos romats, pera estiuhejar fins mitj octubre.

Dias passats varius caçadors francesos de la frontera del Rencó metaren un hermos os, y de nou altres tres, del poble de Escot n' han mort un d' enorme, que la nit anterior devorà vuit ovelles en la frontera d' Espunya.

Copiem de nostre colega *La Senyera* de Palomós: «Lo noi impost de pessetes 0'45 per cada mil taps que s' exportin, ha impressionat fondament als comerciants, fabricants y obrers que viuen de la industria tapera y que comprenen que la última disposició del Gobern ha de portar indubtablement un trastorn á tota aquesta comarca.»

Sembla que en breu se reunirà á Barcelona una assemblea catalanista pera tractar algunos assumptos d' importància relacionats ab la situació actual del país.

Si la idea s' porta á cap, se veurà palpablement lo progrés que ha fet l' idea catalanista durant aquest darrer temps, puig son moltas las personnes de representació que s' han aliatat á les forces catalanistas pera treballar per la regeneració de la patria, convencudes de que es aquest l' únic camí.

Un important diari diu que encare que s' entaulin negociacions entre Espanya y 'ls Estats Units pera fer la pau, aquesta no podrà ferse sens lo concurs de las Corts, puig de lo contrari no seria vàlida.

Seguint aquest criteri tampoc seria vàlida la guerra, que s' declarà á esquena del país y sense'l consentiment de las Corts.

Hi ha diaris importants que raciocinan ab lo catell.

Un despaig de Nova York diu que han sigut posats á flote lo «Maria Teresa» y 'l «Vizcaya». Ademés confirma que l' «Cristóbal Colón» està en poder dels yanquis y que viatja cap als Estats Units ahont li reparen las gravissimas averías que sufri.

Diu que á bordo s' han trobat 4.000 pesos en or.

Are sols falta que en mens de nostres enemicxs resultin armes poderoses contra nosaltres, lo qual seria l' últim cop de gracia al orgull castellà.

Los diaris patrioters que han estat enganyant miserabilment lo pobre poble espanyol, fentli mantenir ilusions que la realitat ab sa cruhesa tenia horrorosament de desmentir, com aixís ha succehit, deuen estar aquests dias sumament satisfets, puig veuen los efectes de se vil propaganda.

Son mes infames perquè heu conduït l' Espanya á l' ebim, perdentla ab la vostra propaganda egoista y

LO SOMATENT

criminal. Si el poble tingués concència de son estat, à crits demanaria lo presidi pels que 'ls escriuen.

No mereixen altre cosa; no son dignes de res mes que del aborriment y desprecí de la gent honourada.

Aixa fentos richs, aneu atihant llenya el fooh, que dia vindrà, com hi ha Deu, que heu de pagar cars vostres crims.

Ja n' heu fet de diners ab la guerra per vosaltres fomentada, pero tingueu en compte que si tant va l'acantí à la font ve dia que 's tréncat.

Si tingueu concència hauríeu de callar y no gozar aixecar lo cap may mes, pero per un may mes.

Dia un colega de Barcelona.

«Ahir tarde à las tres, fou trobat vagant per la bariada de Casa Antúnez un home que anava nuhet. L'infelís, en sas contestacions, dóna proves de no tenir sas facultats mentals completes, per qual motiu fou traslladat al Assil del Parche».

Vetaquí un espanyol que s'adelanta à las circunstancies. No tant aviat, home, no tant aviat, no s'impatienti, que ya arribarà aviat lo dia que hi haurém d'aner.

Telegraffi de Madrid:

«Ha aparegut en tots los carrers d'aquesta capital y fixat en los cantons un manifest anònim, demandant en nom de les mares espanyoles comensi i immediatament la regeneració d'Espanya.

S' anuncia que s'ha fet una tirada de 4.000.000 de exemplars que serán repartits per provincias».

Celebrém que fins en la mateixa capital d'Espanya se fassin tants importants treballs per la pau. Benvinguda sia y com més aviat millor.

En la Administració de Coneixements d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes espècies, en lo dia d'ahir, 1077·42 pessetes.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Suscripció per la classe obrera

Acabats los treballs practicats per la Comissió nombrada per l'Ajuntament per arbitrar recursos ab que favoritzar à la classe obrera y próximes à publicar-se las llistas de suscripció, aquesta Alcaldia per acort de la comissió ha tornat ferho públich à ff de que si alguna persona d'aquesta ciutat que no hagi sigut cri-

dada té interès en contribuir à dita suscripció ab la cantitat que estimi convenient pugui dirigir-se dintre l'interme de 15 dies à la Secretaria Municipal à manifestar-ho a fi de que pugui continuarse son nom en las llistas de suscripció.

Lo que s'anuncia pera general coneixement d'aquest veblnat.

Reus 11 de Juliol de 1898.—L' Alcalde, Joseph Maria Borras.

Registre civil

dels dies 9 y 10 de Juliol de 1898

Naixements

María del Pilar Martorell Mallorqui, de Emili y Dolors.—Joseph Josep Pocoull, de Miquel y Francisca.—Ramón Serra Ferreré, de Ramón y Teresa.—Manuel Vallverdú Lacueva, de Isidro y Dolors.—Maria Vall Roca, de Damia y Teresa.

Matrimonis

José Pous Estapé, ab María Gavaldá Segarra.—Pere Pujol Caram, ab Paulina Gironés Médico.

Detuncions

Cap.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan Gualbert.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Segueix à las 7 de la tarde la Novena de la Mare de Déu del Carme.

Sant de demà.—Sant Anacleto.

ANUNCIIS PARTICULARS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS professora en parts, revalidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, després de varis ensaigs practicats en aquell Hospital de Saatá Creu te'l gust d' oferir sos serveys al públic.

Carrer del Hospital, 33.—Reus

ULTIMA HORA

Madrid 11.

Telegraffi de Washington que l'«Daily Mail» assegura que ahir à la nit comensà l'bombeig de Santia-

go de Cuba, no haventhi pres part encara la infanteria.

Afegeix lo despaig que en lo Cany escassejan los queviures y que la Creu Roja yanqui no pot socorre als ferits per falta de medis.

Diu ademés lo telégrama de Washington que 'ls yanquis tenen sitiada per complert la plassa de Santiago.

—Se parla molt de la pròxima vioguda de la escuadra de Watson à la Península.

Aquí s' té que 'ls norteamericanos portin en secret l'enviò de sos barcos à Espanya y que la primera noticia que tinguem sia la d'haver aparegut la flota enemiga devant na port espanyol.

—Lo Gobern ha tornat à telegrafiar al general Blanco encarregantli inclini l'ànim del exèrcit en favor de la pau.

S' exposa en lo despaig la impossibilitat d'enviar municions y queviures à Cuba, així com lo que més endavant la pau seria costosissima.

De la resposta del general Blanco dependeix la solució del assumptu.

En la Península també ensopaga'l Gobern ab dificultats pera la pau, puig l'exèrcit es partidari de la guerra.

Se junja la solució de difícil arreglo, per lo qual lo Gobern se troba preocupadíssim.

—Un despaig de Washington afirma que 'l general Toral demandà pera rendirse que's permetés à les tropas espanyolas sortir de la plassa ab tots los honors de guerra.

Lo general Shafter s'hi negà, en virtut de lo qual la plassa no's rendí.

Oficialment, segons lo despaig, s'assegura que 'l bombeig de Santiago degué començar à las quatre de la tarda.

—A última hora circula un rumor en los círculs polítics del que 'm faig eco ab totas las reserves.

Se diu que 'l Gobern ha demandat la pau als Estats Units, pero son tan grans las exigencies de's norteamericanos, que fins los elements partidaris de la pau à tot tranzit se mostren disposats à continuar la guerra.

Le que demandan los yanquis excedeix à tota ponderació.

Aquesta notícia se comenta extraordinariament, relacionantse ab la entrevista que ha celebrat lo ministre de la Guerra ab la reina, y à la que s'atribueix importància decisiva.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

DON PONCIO PONS GATUELLAS

Ha mort à Sant Pere de Premià

E. P. D.

Sas desconsoladas fillas D.ª Teresa, Isabel y Carme, germanas D.ª Isabel y Teresa, pares politichs D. Jaume Pullés y D.ª Maria Martí, nebots, cosins y demés parents al participar à sos amichs y coneuguts tan sensible perdua, los hi pregan tingan present en sas oracions l'ànima del finat y se serveixin acudir à la Estació del ferrocarril dels Directes, avuy dimars à tres cuarts de set de la tarde, pera accompanyar lo cadáver à la Parroquial Iglesia de Sant Pere y d' allí à la Porta del Roser, ahont se despedirà 'l dol.

Reus 12 de Juliol de 1898.

